

ΜΕΤΑΞΥ ΣΟΒΑΡΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΟΥ

ΠΑΓΩΝΙΑ!

Ο μόνος τρόπος για να πρωτοτυπήσει κανείς αυτή την εποχή είναι να μιλήσει για το χειμώνα με τα χιόνια του και με τις παγωνιές του. Όλοι εδώ από μηνός άλλο δεν σκέπτονται, άλλο δεν συζητούν, άλλο δεν γράφουν, παρά για το καλοκαίρι και για την άφορητη ζέστη, που μας τσουρουφλίζει. Ακόμη και το ζήτημα της ημέρας — η πολύκροτη δίκη Περδικάρη, που έχει αποσπάσει την προσοχή και το ενδιαφέρον της Κοινής Γνώμης και που ήταν από εαυτού τόσο φλέγον, ετοποθετήθη από τους πρακτικογράφους για να αποκτήσει φαινομενικά μεγαλύτερη επικαιρότητα, μέσα εις μίαν κάμινον, όπου, μαζί με την κατηγορουμένην, θράζουν και υποφέρουν Σύμβουλοι και Ένορκοι, δικηγόροι και μάρτυρες, δημοσιογράφοι και νοήμονες ακροαταί. Έτσι πότε πληροφορούμεθα, ότι μία εύτραφης κυρία, συνωμωμένη ασφυκτικώς δια να παρακολουθήσει την θεαματικήν κατάθεσιν ενός ακροδάτου μάρτυρος, έλιποθύμωσεν από την πολλήν ζέστην. Και άλλοτε βλέπομεν, όχι χωρίς έκπληξιν, ότι κάποιος από τους πνευματώδεις δικηγόρους της υποθέσεως αναλαμβάνει να δροσίξη την πνιγνράν αίθυσαν του Δικαστηρίου με μακάβρια άστεια της κακής ώρας. Κατήντησε δηλαδή περισσότερα να γράφονται για τη ζέστη που επικρατεί στην αίθουσα του Δικαστηρίου, και για τις προσπάθειες που γίνονται να μετριασθή το κακό αυτό, παρά για την ουσία της υποθέσεως. Από το άλλο μέρος η έφημερίς, για να επιδείξουν μία ζηλευτή ενημερότητα, σπεύδουν κάθε πρωί να μας άπαριθμήσουν πόσους ακριβώς θαμνούς έδειξε την προηγούμενη μέρα το θερμόμετρο στις διάφορες συνοικίες των Αθηνών και σε ώρισμένες έπαρχιακές πόλεις. Λες και είναι στο χέρι μας να διαλέξουμε και να πάμε να διημερεύσουμε... εκ των υστέρων, εκεί που έκαμε χθές λιγώτερη ζέστη. Ξέρετε αλήθεια, τί άνακοούσεις θα ήταν και πόσο θα σας ευγνωμονούσατε, αν το μεσημέρι που ξαπλώνασθε στο κρεβάτι σας, λουσμένοι στόν ιδρώτα για να αναπαυήτε, λίγο, παίρνατε την έφημερίδα και έδιαβά-ζατε:

— «Η χθεσινή παγωνιά ύπηρξε εξαιρετική. Έτσι οι γεροντότεροι ένθυμούνται να έχη άλλοτε σημειωθή τέτοιο ψύχος. Η θερμοκρασία έπεσε εις τας Αθήνας κάτω του μηδενός, εις ώρισμένας δέ περιφέρειάς της Βορείου. Ελλάδος η χιών έφθασε εις ύψος δύο μέτρων! Κατά τας προβλέψεις του Αστεροσκοπείου, έντος όλίγων ημερών η λίμνη του Μαραθώνος θα παγώση και η Ούλεν θα υποχρεωθή να έγκαταστήσει γύρω από την Λίμνην φουφούδες δια να αναλύη τους πάγους εις ύδωρ και να το διοχετεύη εις τους πελάτας της...» Με τέτοιες ειδήσεις, υποχρεωτικώς δημοσιευόμενες όλο το καλοκαίρι στις έφημερίδες, θα ήταν αδύνατο να μη ζεσταίνεσθε λιγώτερο. Δεν λέγω, φυσικά, ότι διαβάζοντας, ότι επικρατεί δριμύ ψύχος, ένω λιώνετε σεις από τη ζέστη, θα ζητήσετε να βγάλουν από την ναφθαλίνη τα μάλλινά σας και να σας κουκουλώσουν με κουβέρτες. Αλλά είναι έβθαιον ότι θα έπαυε, ως δια μαγείας, η δύσπνοια που σας πνίγει τώρα, όταν διαβάσετε να γράφουν με τόση κακία, με τόσο σαδισμό, με τόση άπαισιοδοξία: «Το θερμόμετρον άνήλθε χθές εις 38 θαμνούς, με έμφανείς τάσεις περαιτέρω άνόδου». — «Ε! λοιπόν! Και ποίος σας ρώτησε, κύριοι; Ποίος σας έδωκε το δικαίωμα να μιλάτε για σχοινί στο σπίτι του κρεμασμένου; Αλλά δεν φταίτε σεις. Φταίνε πρό πάντων οι λαμπροί κατά τα άλλα Μετεωρολόγοι μας, που έννοούν μία και έκοπί-ασαν να μάθουν την Έπιστήμη τους, να μας υπενθυμίζουν διαρκώς την ύπαρξιν τους, με άποκαρδιωτικές διαπιστώσεις και άπελπιστικά προγνωστικά. Δεν τους άκουσα ποτέ αυτούς τους περίεργους σοφούς να πούνε ένα καλό λόγο. Όσο είναι χειμώνας σου μιλούν για κυκλώνες και άντικυκλώ-νες. Και μόλις πατήση το καλοκαίρι, λη-σμονούν τί ύπεστήριζαν πριν, και σου μι-λούν για περιπλανώμενα, δίκην άθιγγάνων, κύματα καύσωνος. Αν είχαν έν τούτοις στοιχειώδη άνθρωπισμόν θα έκαμαν άμοι-θαίαν μετάθεσιν κυκλώνων και καυσώνων. Τους πρώτους θα τους άφηναν για το κα-λοκαίρι. Και τους δεύτερους για τόν χει-μώνα!... Φταίει, όμως, και η έλλειψις ενός δρακοντείου Νόμου, που άφ' ενός μόν θ' ά-πληρόνεν κατά την διάρκεια του θέρους την άναγραφήν οιασδήποτε... θερμοφόρου λέξεως, και άφ' έτέρου θα έπέβαλε άπο-κλειστική και ύποχρεωτική χρήση λέξεων και φράσεων που και μονάχα στο άκου-σμά των άρχίσεις και δροσίζεσαι. Όπως και παραδείγματι, «χιόνι, ψυγείον, παγω-νιά, τουρτουρίζω, Αθηναϊκή Έπιθεώρησις, Βορείος Πόλος η Άσθω

Ι. Δ. ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ

ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΜΠΟΤΤΙΤΣΕΛΛΙ: ΤΟ ΘΕΡΟΣ

Η ώρασιότατη αυτή προσωποποίησης του θέρους, άποτελεί μέρος ενός τε-τραπύχου, παριστάνοντος τας τέσσαρας εποχάς του έτους, εσχάτως άνακαλυ-φθέντος και θεωρουμένου υπό των ειδικών ως ένας εκ των άριστουργηματικώ-τέρων και πλέον άντιπροσωπευτικών έργων της Αναγεννήσεως.

Εις το πρόσωπον της θελκτικής γυναικός που προσωποποιεί την εποχήν του θέρους, άφθονίας, έπανευρίσκομεν την εύγενή μελαγχολίαν, την ύ-πέροχον λεπτότητα των χαρακτηριστικών, το αίνιγματικόν βλέμμα που άποτέ-λουν την ουσία της άσυγκρίτου γοητείας της Αφροδίτης, της θαυμαστής έλξεως, την όποιαν άκαταμαχίτως άσκει επί των θεατών.

Προσθέτομεν μερικάς πληροφορίας εκ των θεμελιωδεστέρων σημείων της ζωής του Σάντρο Μποττιτσέλλι. Αφού είργασθη επί πολλά έτη εις την Αθήν των Μεδίκων έν Φλωρεντία, όπου συνεδέθη με τον Λεονάρδον ντά Βίντσι και τον Γκιρλαντάγιο, ο υιός του έπισκευαστό ύποδημάτων, μετέβη εις την Ρώμην, προσκληθείς από τον Πάπαν Σίξτον τον Δ', δια την έκτέλεσιν των τοιχογραφι-ών της «Καπέλλα Σιξτινά». Έπανελθών εις την Φλωρεντίαν, ο Μποττιτσέλλι, δι-ήλθε μετά τον θάνατον του Αδριανού των Μεδίκων και την επικράτησιν του Σαβινάρολα, και το άνακτολικόν του έρώματις, ημεράς συγγής θλίψεως.

ΚΟΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ

ΗΜΕΡΟΜ.

ΑΡΙΘ.

1. Τμήμα

16-8-85

36192

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΔΡΟΜΟΙ

Πρέπει ο σύζυγος να μαθαίνει όλα τα μυ-στικά της γυναικός του; Το ζήτημα έτέθη κατά την δίκη της Υδόννης. Μεταξύ των άλλων άφορμών που είχαν προκαλέσει τη δυσαρμονία του δραματικού αυτού ζεύγους ήταν κι' ένα γράμμα που προήρχετο από θαυμαστή της Περδικάρη και το όποιον έ-κείνη άρνήθηκε να παρουσιάση στο σύζυ-γό της.

Τί έντύπωσι σας έκαμε, ρωτά ο πρόε-δρος του Κακουργιοδικείου, ότι η κατηγο-ρουμένη δεν άνεκίνωσε την έπιστολή στο σύζυγό της;

Και ο μάρτυς άπαντά:

— Έγώ νομίζω, ότι η γυναίκα όφείλει να άνακοινώνη στόν άνδρα της αυτά τά πράγ-ματα.

— Αν σεις είχατε ένα πιστόλι και η κυ-ρία σας σας έλεγε ότι την πειράζαν τί θα κάμνατε;

— Ένδεχομένως θα σκότωνα.

Η ύπεράσπισις έπωφεληθήκε από την ά-πάντησι αυτή του μάρτυρος για να συνοψί-ση τά συμπεράσματά της:

— Νά, λοιπόν, ότι δεν είνε όρθον να λέ-γωνται πάντοτε εις τους συζύγους τά πει-ράγματα των άγνώστων.

Τά πειράγματα! Ένα ακόμη κεφάλαιον καθαρώς έλληνικής μορφής. Δεν το έχει λύσει ακόμη ούτε η νομολογία, ούτε η συ-νήθεια. Το λύει κάθε τόσο η ιδιοσυγκρασία και η άνατροφή της γυναικός. Και όταν ακόμη συνοδεύεται υπόκειται στο πείραγ-μα του πεζοδρομίου. Περνά από κοντά της ο θρασύς και της πετά σκαστά κάποιο λο-γάκι. Έπωφελείται από το συνωστισμό του τράμ και άπλώνει χέρι. Της ράφει σ' ένα χαρτάκι και της ζητεί συνάντησι. Χορεύει μαζί της και της κάμνει έρωτική έξομολό-γησι. Γευματίζει με το φίλο της οικογενείας κι' αίσθάνεται το πόδι του να περιπλέκεται στο δικό της.

Πώς πρέπει ν' αντιμετώπιση η γυναίκα τις ποικίλες αυτές έκδηλώσεις που άρχί-ζουν από το έλληνοπρεπές πείραγμα του δρόμου, για να φθάσουν στην έξομολόγησι του σαλονιού με το διεθνή χαρακτήρα της;

Υπάρχουν γυναίκες που σπεύδουν, σε τό-νο ο υπερτάτης άφροσύνης και ειλικρινείας, ν' άνακοινώσουν στο σύζυγο τις έπιθυμίες και τά πάθη που άνάθουν στο πέρασμά τους. Θα γνωρίσατε ακόμη και γυναίκες που προ-βαίνουν στις άνακοινώσεις τους και χωρίς να ύποστούν καμμία άπολύτως ένόγησι. Ξεκινούν από την άρχη ότι όταν το είδος έχει ζητησι, άνεβαίνει άναλόγως και η ά-ξία του στήν έκτίμησι του άνδρός. Και η σύζυγος, με το έμπορικόν δαιμόνιό της, έ-πωφελείται από τις εύκαιρίες που της πα-ρουσιάζονται η και δημιουργεί εύκαιρίες.

Υπάρχουν όμως και γυναίκες που πιστεύ-ουν ότι ο συζυγικός βίος δεν μπορεί να μεί-νη χωρίς τά μυστικά του. Άποσιωπούν το πείραγμα του δρόμου για να προλάβουν το έπεισόδιο, η την έρωτική έξομολόγησι με τη σοβαρωτέρα μορφή για να προλάβουν το σκάνδαλο, στο όποιον θα περιέπλεκαν τους συζύγους των. Γιατί ξέρουν ότι από ένα σκάνδαλο, οποιαδήποτε κι' αν είνε η άφορη και η έκθεσις του, ζημιωμένος θα θγνί ο σύζυγος.

Ποίος από τους δυο δρόμους είνε ο καλ-λίτερος; Η πείρα συνηγορεί υπέρ του δευ-τέρου. Ας μη μιλούμε περί άπολύτου ειλι-κρινείας. Θα παίρναμε σφαλερή βάση. Η έκκλησία ένώνει το συζυγικό ζεύγος «εις σάρκα μίαν». Απέφυγε την ένωσι των ψυ-χών σε μία έπίσης ψυχή. Αυτή διατηρεί την αυτότελεύ της. Πάντα θα ύπάρξη κάποιο παραβάν που θα χωρίση τον άνδρα από τη γυναίκα. Θα ύπάρξη το μικρό ή το μεγάλο μυστικό άνάμεσα στο ζεύγος. Θα καλλιερ-νηθή και το ψέμμα ακόμη, όταν η παρούσα του κριση άπαράτητη για τη διατήρησι της άρμονίας και της γαλήνης. Μη χανόμεστε σε μεγάλα λόγια. Τίποτα δεν είνε άπόλυτο. Είνε αλήθειες που σκοτώνουν και είνε ψεύ-δη τόσον εύεργεντικά, που επιβάλλονται και από λόγους άνθρωπιστικούς ακόμη.

Από την άνατροφή, από την ψυχική ά-γνόητα, από την ειλικρινή διάθεσι του άν-δρός και της γυναικός θα εξερτηθή να μη λερώση τις σχέσεις τους η άπόκρυψις της αλήθειας, αλλά να νγη άγαθοποιός και να διατηρήση το καθεστώς της άρμονικής συμ-βιώσεως, που θα έκλονίζετο κάτω από το συντριπτικό βάρος της ώμότητος και μιας άσυλλόγιστης ειλικρινείας.

Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

1010

NOTE

[illegible]

Ἡ Ἄννα ἀποκρίσασα δὲ
ἀπὸ τὸν κύριον Παντὰ, τὸ
ὅς σέφους Παντός ἐστιν ἡ
καὶ τῆς εἰπῆς, πῶς ὁ κυρίως
ἔξαινε τὸν ἔξαινον τοῦ Ἄλ-
λῃ λόγῳ καὶ ἀμείψῃ, ἔξω
παροῦ... Κι αὐτὴ, ἀπὸ μισ-
σώσεως καὶ χαμογελοῦσας
Ἄχ, τὸ ὁμοῖον ὄνειρον
ἀπὸ τὰ γομῶτα ἠδυνάσθη
ἀλλὰ πῶς θάρρος καὶ
λατρία... ὁδόντας ἀποκρί-
σας τὸ σὺ ν ἡ γ - νὰ κἀνόν
Ἡ κατηγορημένη, καὶ αὐτὴ
αὐτὴ πᾶσι, πῶς τῆς πρό-
θησαντο τῆς; μὰ ὅταν αὐτὴ
αὐτὰ προσδιορίσῃ μέσα τῶ
τὸ δειλὸ χάρι πῶς ὁ νῦν π

Ἡ καρδιά τῆς Ἄννης πῶς
τῆς ἀπόλυσεν μέσα, τὸ σὺ
Μέξ, ἐνὶ σελήροισιν τὸν τ
— ἡ ὄραται καρδιά, — νὰ
τὸν ἑαυτὴ τῆς, καὶ τότε ἡ
πῶς ἀλάσθη τὴν δέξια τῆς
Ἄν ὑποκρίσας νὰ γίνῃ
ἐξιδὼν καὶ νῦν πῶς...
Φαντάσῃ τῆς ἡ γλῶσσα τῆς
ἀντιπαραστήσῃ ὁδόντας καὶ
κρῶν ἑτοιμάζων καρδίαν... Ὁ
τῆς ἐξαμμένη τὴν Ὀλγας κα
ἐξελίξῃ πῶς.

Τόλμους νὰ εὐχηθῇ: τὸ
ἀπὸ τὸ κατὰσκημα καὶ τῆς
ὅς τραβῶσας ἀπ' ἔξω-ἔξω...
γυναι... Μὴ δὲ κατὰρξας
ἐνδύσας ἐκλήξῃ καὶ τῆς
Ὅπως δὴν ἡ τῆς νῦν καὶ
σπῶσας στὴν ἀνεπαρκῆ
τῆς ὑπὲρ τὴν ἀπὸ τῆς

[illegible][illegible][illegible]

ὁραδὸς ἐστὶν καὶ εἰς τὸν
 ἔκρινε χαριτωμένους... κα-
 στρώσε τὸ στέδιο τῆς συνά-
 φης τῆς καταρατικῆς.
 Τὸ ὄραδον ἐστὶν καὶ πρὸ
 σμῆτος, ἀνὰ ἄνθρωπος λαοῦ
 ῥομφαία.
 Ἀνέβησεν στ' αἰῶνα, πρὸ
 φρονέας τῇ λέξει ἐκμυστο-
 ραθεῖν... καὶ πόσο ἦσαν ἐν-
 αὐτὸν τὸν ἀρετῶτα, καὶ ἡ ἴ-
 σιμοφροσύνης τὸν παρεχόμε-
 μενὸν ἡσυχία στ' αὐτὸν τὸν
 ἄσπιδον... Τὸν παρεχόμε-
 ναίον ἐκπαιδευτὴν πρὸς...
 διασκέδην... Ἀνεκάντισ...
 λῦσε τῆς καὶ νῦν... τὸν πο-
 σόν.
 Ὁ Παντὶς ὄριος καὶ τῇ
 νῦν τῇ παρακαλεῖ καὶ μὴ λέ-
 γε ἐξουχάμενος τῇ θέσει
 παντός καὶ ἐξάγει τῆς λέξε-
 ρας καὶ ποικιλοῦσιν... Καὶ
 περὶ ἀνὰ ἀπορροήν καὶ τὸν
 γὰρ καὶ νῦν εἰς ὃ διὰ τὸ
 μισοῦσε ν' ἀπορροαίει νῦν
 μὴ... τὰ ζεῖλον τῆς τοῦ γαμο-
 λαχρῶν τῆς μάτια τὸν κύ-
 ρωτολήρη.
 Αἰσθύν... ἢ ἀγαπᾷς
 ἄλλους γὰρ διὰ τὴν ἁγίαν
 ἀγαθότητα... Μὰ τὴν ἀνθρώ-
 τῳ... Σὺς δέχομαι τὸ στρ-
 μοῦ κίεμεν μὴ παραφάσην
 δηλοῦν... κἀν...
 Τὸ χαριεπὲς χάρις ἀπὸ τοῦ
 καὶ ἀντιμετώπιζε τὴν σχέση τῆς
 μ' ἐμὲ συναισθητικὴ στενοχω-
 ρία.
 Τὸ μεταλαχρῶν μάτια ποῦ
 μὲ κίεμεν γὰρ ζε καλὴς ἐ-

[illegible][illegible]

πλάνησι σὺ ἐργαστή-
 γὰ νὰ τῆς οἰζὺν ματι-
 καὶ λογύα. Ἦ Ὁλ-
 δὲν εἶς τίποτα, κ' ἡ
 νὰ ἐναποκαρτεῖται
 μὴ τὸ ἀνέλθῃ;
 — Γιατὶ δὲ προση-
 νο, Ἄννα μου..., ἐμ-
 να δὴ ἐνοίκια πίσω
 καὶ ἔσθαι τὴ θεοῦ
 ἀποτοκοκρήνη· εἰνε-
 ῶντος αὐτοῦ καὶ γὰρ
 τοῦς... τοῦ φωνᾶ.
 Κ' ἡ Ἄννα εἰπε: Νέ-
 θὰ τοῦ πό διόξω ἀ-
 λο... ἐξοτᾶσι σὺ νο-
 πὸς δὲ δὲν μορεῖται νὰ
 ἴσθαι μάθ' ὅτι καὶ ἐ-
 ποῦ Παντὰ, μορεῖται
 ὁμοῦ νὰ ἱστηθῇ ἀ-
 τὸν πατέρα του, κ'
 περὶ ἡ Ὁλγα ἦταν μ-
 ναδὴ καὶ ὁλοκαίνωτο-
 ρες καὶ νὰ γέμει τοῖς
 σὺν, καὶ καὶ αὐτὸς τῶ
 τόσῃ ἡ ἐκότης τῆς αἰ-

Ἦταν πρόσθετος, εἶπε, σ'
Ἄννα ἀρνώντας τ' ἀπαντήσας

[illegible][illegible]

ΑΝΤΡΟΓΥΝΟ

Κοιτάζονταν έχθρικά. Τα μάτια της Βέρας ήταν έτοιμα να διακρίνουν. Στη φυσιογνωμία του Μιχάλη απλωνόταν η θυμωμένη πληγή.

— Άντε δα μείνουμε μέσα κι' απόψε; Έκανε η νέα γυναίκα, σά να τελειώνε πιά μια μακρυά συζήτηση.

— Ναί, δα μείνουμε μαζί; αποκρίθηκε κι' ο άντρας της, κι' άρχισε να γδύνεται.

με κινήσεις άργες, επίσημες. Σαπλωδίζε η Βέρα ντυμένη στο κρεβάτι της, κι' ένοιωσε με μιάς όλο της τό κορμί να βαρύνει σαν από μια κορσάρα άκατανίκητη. Κι' όμως έβδ' από δυς λευκά, εισθανόνταν τα πόδια της σά να πετάνε, σά να γύριζαν το ρυθμό του χορού.

— Από μακριά η μουσική έστειλε προκλητικά τις μελωδίες της άπανά από τό σκοτάδι, άπάνω από τη μευρή θάλασσα, που φουφορίζε, αντήριχνε κι' αναστέναζε η-δωνικά...

— Έξω στο διάδρομο, τα έθιμα ακούγονταν άρπαι. Ήταν η ώρα που έρμηνεύονταν τό ενοχόαγιο. Οι άρρωστοι κι' οι γερνο κοιμώμενοι, οι νέοι πύγαιναν στη «Νεράιδα» και χόρευαν.

— Ο Μιχάλης στάθηκε κοντά στο κρεβάτι της γυναίκας του, κι' ένοιωσε με μιάς όλο της τό κορμί να βαρύνει σαν από μια κορσάρα άκατανίκητη. Κι' όμως έβδ' από δυς λευκά, εισθανόνταν τα πόδια της σά να πετάνε, σά να γύριζαν το ρυθμό του χορού.

— Από μακριά η μουσική έστειλε προκλητικά τις μελωδίες της άπανά από τό σκοτάδι, άπάνω από τη μευρή θάλασσα, που φουφορίζε, αντήριχνε κι' αναστέναζε η-δωνικά...

— Έξω στο διάδρομο, τα έθιμα ακούγονταν άρπαι. Ήταν η ώρα που έρμηνεύονταν τό ενοχόαγιο. Οι άρρωστοι κι' οι γερνο κοιμώμενοι, οι νέοι πύγαιναν στη «Νεράιδα» και χόρευαν.

— Τέτοιον γάμον!... Νά πάη να πάρη ένα παιδαρέλι, με αδέσιο μέλλον! Τέτοιον γάμο, ποτέ δεν προέβδον!

— Ίσως! — συλλογιζόταν η Βέρα, καθώς έβλεπε τόν άντρα της να κάνη άργά-άργά τη νυχτερινή του τουαλέττα. Μά λες κι' ήταν διαφανος αύτός, διαφανοί κι' οι τοίχοι, πάνω πίσω έβλεπε την Άδρα να περνάει διαστικά την τουαλέττα της, παρ' χορού. Έκείνο τό φουστάνι που είχε τό χρώμα της φωτίας κι' έδειχνε χρυσοφάτα τό μελαχροινό της μπράτσο. Τά μαύρα της μάτια άστράφταν καθώς κοιτάζονταν διαστικά στον καθρέφτη, τό στήθος της φούσκωνε εύθυσιμιο.

— Άκούστηκε πάλι τό διαστικό τακουανάκι νά καταρραλλήχθ' τό σκάλα, η άρμονική φωνή του Βάβη.

— Ομορφές πάλι άπόψε!... Ένοιωσε την άναπνοή τόν δού νέων άκρίβες πίσω από την πόρτα της. Κάποιο φιλάκι στό στόμα, κλεφτό και τρελλό... τό κρυσταλλένιο γέλιο της μικρής, λίγα έθιμα άκόμη, κι' έπειτα η σιωπή.

— Η μουσική του χορού σταμάτησε σε μιά τρύλλα. Πήραν τά κύματα τό ρυθμό του χορού. Ο ύμνος ήχος σκαρφάλωνε τούς τοίχους, έμπεινε στό δωμάτιο, κύκλωνε τό

κρεβάτι. Ένοιωσε η Βέρα τό δροσερό χαιδεμα στό καυτό πρόσωπό της, σά νάταν άνδρώσιον άνοι. Μιά νοσταλγία γιά τά νιάτα της, γιά τά νιάτα όλα, φάλλοσε στην ψυχή της. Τά άκρως κύλησαν άργά στό μάγουλά της.

— Κλάις; Έκανε ο άντρας της με στενωχωρή έκπληξη, καθώς ήλθε νά της δώσει τό συνηθισμένο φιλή της καληνύχτας. Γιατί;

— Στενωχωρήθηκες πού δεν πάμε να χορέψουμε κι' απόψε;

— Ναί! Έκανε με τό κεφάλι η Βέρα.

— Νά τά μας! Γιά νάς ο Μιχάλης. Φάτο θεό, δέ έβλεπό τί θελος έχει έναν άντρα να διαλέξη μια γυναίκα σοβαρή. Όλες ίδιες είσαστε, η φρόνη κι' η πεπεισμένη, η εικόνα-χορη κι' η τριαντάρα.

Κι' αμέως, ζυγώνοντας τό κουρασμένο του πρόσωπο στο δικό της, μ' ένα χαμόγελο:

— Κοιμή! Ίθυρόν, άνασηκωνότασε τ'η ν από τούς ώμους. Μά δέ νοιώδεις πώς δεν είναι τό γλέντι η εύτυχία; Πώς μόνο μόνον η άφοσίωση, η αληθινή έκτίμηση, αύτά όμορφαίνουν τη ζωή. Όταν κλείνει την πόρτα μου είμαι εύτυχισμένος, όχι όταν την άνοιγο.

Τη φίλησε στο στόμα. Έγινε αυτή τό κεφάλι της στον ώμο του. Άν την άγκάλιαζε, άν την έπνιγε, άν την έπνιγε.

— Πάμε! Έξωφάνοι ο Μιχάλης.

— Θριαμβευτικά γύρισε και τόν κοιτάξε η Βέρα. Μά η έκφραση του θριάμβου έδωσε με μιάς από τό πρόσωπό της. Τό αίμα της πάγωσε. Ποτέ δεν είχε ίδει έτσι τόν άντρα της. Τά μάτια του ήταν πεταμένα από τις κόρες, και τά χείλη του έτρεμαν σπασμωδικά.

— Έξωφάνοι, όμως, ενώ περίμενε κάποιο έξοπασμα, είδε τό αίμα νά φύγει άργά από τη φουρτουνιασμένη του μορφή. Η θανάσιμη έκφραση χαλαρώθηκε, και τά χείλη του, γλωμά τώρα, προέφρασαν άργά: — Έίσαι έκδικητική. Όλα αύτά είναι φέμματα, πλάσματα της φαντασίας σου. Όλος ο κόσμος λεί, πώς σάν κι' έμένα κορίτσι δεν υπήρχε άλλο.

— Ένας κόμπος ανέθηκε στο λαϊμό της Βέρας. Όχι, δέ θάσιόταν πιά αύτή η ζωή.

Πετάχτηκε από τό κρεβάτι της. Ή μάτι της άστράφτε.

— Έίσαι εύλογική φώναζε πνιχτά. Δέ σ' άφνει ο έγωισμός νά νιώδεις μερικιά προνιμια. Έγώ άρχίζω τώρα τη ζωή μου. Έσύ μόνο την ήσυχία σου κοιτάς.

— Άρχίζεις τη ζωή σου; Έκανε εκείνος ειρωνικά. Τριαντάβδο έτών γυναίκα, άρχίζεις τη ζωή σου; Κάθε πράγμα στον καιρό του, καμμένη Βέρα. Όταν σε πήρα, ήμουν σαράντα χρονών κι' εσύ τριάντα. Σαράντα όμως πώς δεν κάναμε συμφωνία ν' άρχίσουμε τη ζωή μας!

— Γελάσεις! — είπε η Βέρα, κοιτάζοντας μακριά τά φώτα, πέρα από τό άνοιχτό παράθυρο. Τί σημασία έχει γιά τό κορίτσι η ηλικία; Για ένα κορίτσι σάν κι' έμένα, θάλω νά πώ: — Έσύ γλέντησες, χόρεψες, ένυγνησες, έζησες, πήγες στον πόλεμο, άντρίκρυσες τόν κίνδυνο, γνώρισες τόν έρωτα. Η ζωή όμως, έμένα, ο χαρακτήρας μου— πώς έτι θέλεις — η τύχη επί τέλους τόφερε, άν και παντρεύτηκε λίγο μεγάλη, νά φιλάω την άγνότητα μου σ' όλα, ως τά τριάντα. Όχι μονάχα στο κορμί, μά και στην ψυχή. Λογάριαζα πώς θα ζούσαμε δυο-τρία χρονία σ' ένα μεθύσι. Μεθύσι σ' όλα. Στόν έρωτα, στη χαρά, στη ζωή... Μά από την πρώτη μέρα, έσύ τά μετράς όλα με τό υποδεκάμετρο. Δεν καταλάσες πώς δέ γάρχηκα κάθε μέρα!...

— Χά-χά-χά! — Ένα πλατύ γέλιο έκανε τη στραγγιγλή κοιλιά του Μιχάλη νά χορεύει κάτω από τό σεντόνι.

— Ή άγνόητά σας! αύτό κοπανάνε όλες η γυναίκες. Μά όμως είναι η αλήθεια. Βέρα, πώς δεν μπορούμε να γυρίσουμε πίσω τόν καιρό. Έγώ σ' άπαλά έμεινα σ' ένα σου; Άς τά χαϊρέσθουν. Έγώ σο' είπα νά ζήσης σάν καλόνερο ως τά τριάντα; Άς γλέντησες, άς ζούσες...

— Ομορφές πάλι άπόψε!... Ένοιωσε την άναπνοή τόν δού νέων άκρίβες πίσω από την πόρτα της. Κάποιο φιλάκι στό στόμα, κλεφτό και τρελλό... τό κρυσταλλένιο γέλιο της μικρής, λίγα έθιμα άκόμη, κι' έπειτα η σιωπή.

— Η μουσική του χορού σταμάτησε σε μιά τρύλλα. Πήραν τά κύματα τό ρυθμό του χορού. Ο ύμνος ήχος σκαρφάλωνε τούς τοίχους, έμπεινε στό δωμάτιο, κύκλωνε τό

ρισε, δίχως ν' άνοιξη τά μάτια! — Άσε με! Θέλω να κοιμηθώ!

— Η ήσυχία της ήσυχίας είχε άπλωθή στη θάραξη του φυσιογνωμίας. Τό πρόσωπό του είχε κάτω τό παιδιατικό, χαλαρόμενο, παραδομένο όλοτετα στο λεπτή θωπεία του μαξιλαριού.

— Η γαλήνη αύτή φρένιασε τη Βέρα. Ένα γέλιο όστερό έκανε τόν άντρα της ν' άνοιξη τά μάτια.

— Τί έπαθες; ρώτησε θυμωμένος. Αύτή γελούσε σκληρά, δυνατά.

— Τρελάστηκες; Έκανε πάλι ο Μιχάλης. — Καθόλου! φώναζε αύτή με θάραξη φωνή. Μά χαίρομαι, γιατί μούφταλες ένα θάρος από την ψυχή μου. Βλέπω ότι περ-φρονείς τις προλήψεις, κι' ένδοσιάζομαι.

— Δεν καταλάσθω! Έκανε ο Μιχάλης μωρτωμένος.

— Νά στά ξηγήσω λοιπόν! τσιρίξε η Βέρα. Νά, σέ γέλασα, σέ γελούσα δυο χρόνια. Τη ζωή μου την έζησα κι' έγώ... Μά είχα την κουταμάρα νά σο' παρανοήσω πώς λευκή σάν περιστέρι. Ξέρεις, φοβόμουν πώς θάγες τίς αστικές προλήψεις... Μά άφύσισα ένας άνδρας ανώτερος, θά στά πάς. Την κύταζε με μεγάλη έκπληκτα μάτια. Στο τέλος, άνασηκώθηκε μηχανικά στο κρεβάτι.

— Βέρα, ρώτησε σιγά κι' η φωνή του έτρεψε. Είσαι καλά; Τί είναι αύτά που λές άπόψε;

— Όχι! και σπουδαία πράγματα, αποκρίθηκε αύτή, περπατώντας αδιάφορα τάχα άπάνω-κάτω στο στενωχωρό δωμάτιο. Ναι, είχα άναψήσι κι' έγώ τρελλά, κι' είχα άγαπήθη. Ήμουν δεκαοκτώ χρονών, στην ηλικία που είναι νόμιμος, κατά τη γνώμη σου, η τρέλλα. Στην Άθήνα ζούσα, κορίτσι άναπτυμένο ήμουν, πώς ήταν δυνατό νά μείνω καθυστερημένη; Άπορώ, μάλιστα, πώς τά πιστεύεις τόσοον καιρό τά παραμύθια που σο' ξεφουρνίσα. Τού δόθηκα...

— Πάμε! Έξωφάνοι ο Μιχάλης.

— Θριαμβευτικά γύρισε και τόν κοιτάξε η Βέρα. Μά η έκφραση του θριάμβου έδωσε με μιάς από τό πρόσωπό της. Τό αίμα της πάγωσε. Ποτέ δεν είχε ίδει έτσι τόν άντρα της. Τά μάτια του ήταν πεταμένα από τις κόρες, και τά χείλη του έτρεμαν σπασμωδικά.

— Έξωφάνοι, όμως, ενώ περίμενε κάποιο έξοπασμα, είδε τό αίμα νά φύγει άργά από τη φουρτουνιασμένη του μορφή. Η θανάσιμη έκφραση χαλαρώθηκε, και τά χείλη του, γλωμά τώρα, προέφρασαν άργά: — Έίσαι έκδικητική. Όλα αύτά είναι φέμματα, πλάσματα της φαντασίας σου. Όλος ο κόσμος λεί, πώς σάν κι' έμένα κορίτσι δεν υπήρχε άλλο.

Καθόταν στην άκρη του κρεβάτιού και την έκοίταζε παρακλητικά. Η κουρασμένη γαλήνη, που είχε δειχθή τρομαγμένη από το φυσιογνωμίο του, καιροφυλαχτούσε δειλά-δειλά άπλωθή πάλι. Μιά λέξη της, μά δα πλάγιαζε πάλι, άναστατώνοντας θανάσιμ νά άνακοφίση. Σέ πέντε λεπτά δέ κοιμόταν, κι' αύτή δα στριφογύριζε θάσιονιμη από τό άσπαστο αίμα της στο κρεβάτι.

Μά γλυκεία μελωδία φτερούγιζε άπάνω από τά κύματα. Τρεμόσδυνο τ' ατέρεια, τά φώτα πέρα, τά φώτα στο θυθό της θά-

λασσας. Όλα ζούσαν, όλα άνασάναν. Μόνον αύτή, έπρεπε να μ'η σηκώση την άγκυρα από τό λιμάνι της γαλήνης, της θανάσιμης καθμερινής άνίας.

Δύο χρονία, δίχως ένα άπρόοπτο, δίχως φαντασία, δίχως μεθύσι.

Μά και την ήμερα τού γάμου της είχε άσφαλιστεί «έναντίον παντός άπρόοπτου».

Είχε ζήσει ο Μιχάλης τρικυμισμένα τά νιάτα του. Τό ποτήρι της ήσυχίας τό είχε πιή ως τό θυθό, Σαράντα χρονών άνδρας, ένοιωσε και τό πνεύμα και τό σώμα να τό μινάνε τά πρώτα συμπτώματα της κα-ταστροφής. Τότε σκέφθηκε τό τελευταίο καταστροφή. Μήνους σ' όλους τούς συγγενείς του πώς θέλει να παντρευτή. Νά, τού έδρουν μία κοπέλα όχι πολύ μικρή, όχι πολύ όμορφη, φρόνη κι' άδελγλή.

— Άσπαστη περνούσε στο μυαλό της γυναίκα αύτή η σκέψη.

— Η φωνή του Μιχάλη άκούστηκε παρα-κλητική:

— Βέρα, δέ μιλάς; Πές μου πώς είσαι φέμματα άύτά; Κι' άσε με πιά να κοιμηθώ ήσυχα, είναι άργά, δώδεκα η ώρα.

— Ό τόνος της φωνής του την είχε μαλακώσει λιγάκι, μά τά τελευταία του λόγια, η άρρωστική προσηλυτισμένη στην τάξη, κι' αύτή άκόμα τη στιγμή, τη φρένιασε.

— Φέμματα, φέμματα. Άσθος έχεις! Μήπως θέλεις κι' άποδείξεις; Άμείωσι!

— Τη θάλαζα της. Τά χέρια της έτρεμαν, καθώς έβγαλε ένα κουτάκι κλειδωμένο. Κι' άπό 'κει ένα γράμμα κίτρινα σιμενό.

— Νά, διάβασε λοιπόν, γιά νά σο' λείψη κάθε άμφιβολία.

Και διάβασε ο Μιχάλης:

— Άγαπημένε μου,

— Πρώτη μου σκέψη, νά σο' γράψω, μόλις έβόρσα. Είναι σκληρό ο χαρισμός μας μετά τέτοιο μεθύσι. Καίνε τά χείλη μου από τά φιλά, όλο μου τό κορμί νιώθει τη γλυκιά του κορμιού σου...

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

μου, που έχω, και τό φυλάω σάν κειμήλιο, τό παίρνω πάντα μαζί μου... Σά μέσα σ' όνειρο άκούσε ο Μιχάλης τά τρικυμισμένα λόγια. Κι' όταν σε λίγο, άγκαλιούστηκε σφιχτά, από τη γλυκιά μορφή τού άντρας της δεν είχε φύγει ό-λότελο η πνευμένη έκπληξη. Μά σάν έ-κείνο τό θράδυ, ποτέ της, με ποτέ της δέ θυμόταν η Βέρα τέτοια λαχτάρα στα φιλά του και τά χάσια του.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ (Σχίστα του κ. Ν. Καλογροπούλου)

Όσα δέν λέγει η Ιστορία

ΤΑ 47 ΑΔΕΡΦΙΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΜΩΧΑΜΕΤ ΤΟΥ ΙΙΙ

Ο Σουλτάνος όρκιζέτο στον Προφήτην, ότι δέν είχαν δελτίο και πιστότερο φίλο από τόν Μέγαν Βεζύρη του. Τού είχε άπο-νείμει τόν τίτλον του «σερσάκερ σουλτά-νου» γιά τίς άπειρες ύπηρεσίες του έν πο-λέμω και έν ειρήνι. Και ο Ίμπραήμ θέ-βαιος γιά τή δύναμή του, έθεώρει φίλην του και τήν τρομερή Χαρεκή Χανούμ. Μήπως αύτός δέν της είχε άνοίξει τό θρόνο, πρής τό μεγαλείο; Χάρις σ' αύτόν η σκιά δέν έγινε σουλτάν πανοδύναμη; Αύτός δέν την είχε προσφέρει δώρον στον Σουλ-εμάν, όταν την έφερε στην Κωνσταντινού-πολη, λέιαν της επιδρομής του έναντιόν των Πολωνών στο Σιγισμούνδου; Αύτός δέν άργάνασε μαζί της τήν άπάτην, πού έκανε τόν Σουλεϊμάν πρής άν άπο-κασιγμάτων τόν πνεύματός της ν' ά-ποφασίσαν νά την παντρευθή; Δέν την έκα-με νά πιστέψη, ότι είναι έξοδωθή τού θάνατός της Πολωνίας Σιγισμούνδου και άρα από γένος σλαβικό; Μά αύτό τό έ-πιχειρήμα δέν ένικηθήσαν η άντιρήσεις των ούλεσάνων του και τού Σειχ-ουλ-Ιζ-σάλην έναντιόν τού γάμου αύτού; Μή-πως θάλας κι' άποδείξεις; Άμείωσι!

— Τη θάλαζα της. Τά χέρια της έτρεμαν, καθώς έβγαλε ένα κουτάκι κλειδωμένο. Κι' άπό 'κει ένα γράμμα κίτρινα σιμενό.

— Νά, διάβασε λοιπόν, γιά νά σο' λείψη κάθε άμφιβολία.

Και διάβασε ο Μιχάλης:

— Άγαπημένε μου,

— Πρώτη μου σκέψη, νά σο' γράψω, μόλις έβόρσα. Είναι σκληρό ο χαρισμός μας μετά τέτοιο μεθύσι. Καίνε τά χείλη μου από τά φιλά, όλο μου τό κορμί νιώθει τη γλυκιά του κορμιού σου...

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

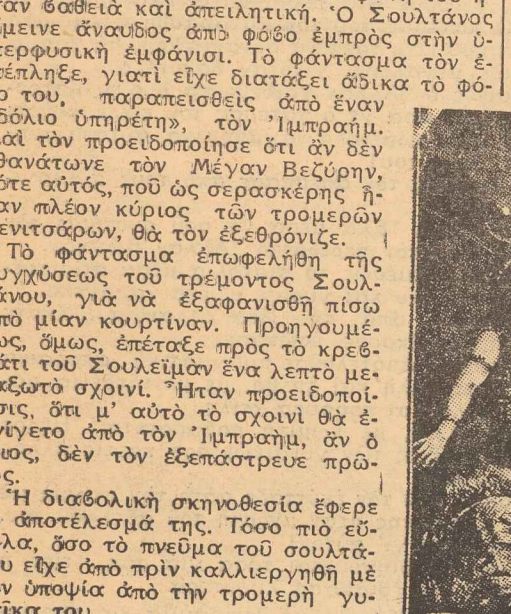
— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

διατασσόμενοι έκαμναν — έπεσαν έπάνω του. Τό λεπτό, μεταξωτό σχοινί — τό ίδιο αύτό σχοινί πού είχε άρπάσει... τό φάντα-σμα — περιέβαλε τό λαϊμό του. Και λίγη ώρα άργότερα, ένα σασκί με ραμμένο μέ-σα τό πτόμα τού μέχρι πού όλίγων ώρων παντοδύναμο Βεζύρη, πετάχθηκε στο δό-σπορο. Εθδής μετά ο γαμβρός της Χαρεκή Χουρέμ-Σουλτάνος, ο Ρουστέμ, έπερνε τη θέσι του Μεγάλου Βεζύρη.

Μαίνα χρονία άργότερα, ο Σουλτάνος, μόνιμος έναντιόν τού Μουσταφά γιά

ΤΑ 1520 άνήγχετο εις τόν θρόνον της Τουρκίας ο Σουλταίνος ο 1ος, 10ος σουλταίνος της παναγής Αυτοκρατορίας, διατέγοντος τού Μωάμεθ τού ΙΙ, τού Πορθητού, υιός τού Σελίμ τού Ιου. Ένας δεδωδός είχε προείπει διά τόν Σουλταίνον εις τόν πατέρα του δι τά έθιμα-λεμν μωών άιώνων, ότι θα έδωδάζε αύόν τά άσπρα και ότι επί της βασιλείας του η δόξα τού Άσχηρ τού Πιστόν δέν θα έγνοώρησε θάνα. Ή προφητία έπληρώθηκε. Μετά 48 έτών βασιλείαν άπέθανε ο Σουλταίνος, τόν όποιον ο Τούρκος έπώνυμιασαν Σαχίμ Κωδών (Κωιόζαχ τόν άιώνων του) και Ήλ Κανονί (Κωιόβητη). Ή κατέληκτος και πρής της Ενώσης της έποχής του, δεν έχασακήρισε με τόν τίτλον τόν όποιον άπέμεινε γνωστός στην Ιστορία. «Ο Μεγαλοκρίτης». Ήτο 28 έτών—άπό διετίας σουλτάνος—όταν μετά μέ-αν έπιδρομήν, τά στατηατικά του τού έφεραν μαζί με τούς άλλους σκλάβους, μίαν νέαν ά-πειροπύστην άσπαστη, μίαν Πολωνήν άρρωστοπούλιν, από τό έλλατινάτο της Ένω-φας Ρουθίνιας (της σημερινής Γαλικίας). Την έπονόμασαν Ροζαλάνην. Μέγας έννοού-μενος συλλογισμός ήτο τότε ο Ίσμεντέμ Τσελεπί και άρχοντας ύποδέκτορος, αλλά φιλόδο-φης πασάς ο Ίμπραήμ, ο έτήσιος χήφος της Ροζαλάνης, ο όποιος θρηνεί την εύνοιαν τού Πατισίου, έφερε την σκλάβην εις τό σάκον. Άλλα χρόνια άργότερα η Ροζαλάνη ήτο η παν-τοδύναμη Χουρέμ Σουλτάνη. Πώς μίμης της, διά πούτην φρονιά, παρθεύσατο ο Μουσταφάζαδης Νήμος. Και πούτη και νόμιμος στήν τήν έπαισθητήν τού Σουλταίνου. Και έξομότης μίαν άλλη άσπλη. Ή όμορφη της είχε ίσαστείται τόν Σουλταίνον. Και τό μυαλό της, στανικό και έπιπτόδη στις ραδιονήσιες τού σαραγιού, την είχε κλάη την παγκρατική νύκτωρ της Τουρκίας. Μά την βοήθαί της, ο Ίμπραήμ έξόμνησε τόν αντί-φίλο τόν Ίσμεντέμ Τσελεπί και γένιτο παντοδύναμος δεζύρης... Έως ότου η τρομερή γυναίκα έκανε ότι είχε έλθει και αύτή η ώρα...

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

ωστή Μικροέλ (ή Ίωσήφ Νασού), άλλη λοιδώδως Έβραία, χριστιανός και Μου-σουλμάν ήταν διαδόχος και μεθόδων μαζί με κρασί της Κύπρου. Και δέν έπαυε νά τό δέχμνι.

Μίαν ήμερα, σε στιγμή κρασοκατανύξε-ως ο Σελίμ, όρκισθή, ότι θα κατέκτα τό νησί που παρήγε τόσο άραιο κρασί. Και θά έκάμνε βασιλιά της Κύπρου τόν έξω-μότην, χάρις στον όποιον είχε γνωρίσει ένα ποτόν τόσον θείο.

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Είχαν παντρευτή μ' έρωτα. Είναι τό μόνο γράμμα τού πατέρα

— Πλούτρησε κάτω τό χαρτί. Ένας λυγρός άκούστηκε. Έκρυψε ο Μιχάλης τό πρόσωπό του από τούς ώμους. Τό θάρρος κορμί του έτρεψε, άναταράχτο.

— Πσομένη στό πόδια του τώρα η Βέρα, χτυπούσε τά χέρια της, πνιγμένη στό δάκρυα.

— Φέμματα, φέμματα! Στ' όρκίζομαι! Είναι ένα γράμμα τού πατέρα μου πρής τη μητέρα μου. Χωρίστηκαν μετά την πρώτη νύχτα τού γάμου. Εί

κυλούσαν στα μάγουλά του.

— Όταν βύθη από μια περίπου ώρα, ο Ντέννις διεσκέλιζε μ' ένα θήμα τα σκαλοπάτια που ανέβαιναν στην βεράντα της επαύλης, το πρόσωπό του είχε ξαναπαίξει την συνήθισμένη ευθυμία έκφρασή του. 'Ο άσπρουμάλλης με απροκάλυπτη

Ιθαγενής υπηρετής τον υποδέχθηκε με χαρά. — Γεια σου, Τέμα! Πάντοτε γελαστός και καλόκαρδος, έ; Έμπρός σβέστα, αέρε μου κάτι να δροσίσει το λαρύγγι μου. — 'Ο Τέμα θα βόη στο νεαρό αφέντη, ότι καλύτερο υπάρχει μέσα στο σπίτι, έδωσε ο Ντέννις. — 'Ο Τέμα μπήκε στο δροσερό γάι. 'Ο δέσφορ του τον περίμενε με ανυπομονία. Του έδειξε ένα μικρό δέμα, επάνω στο τραπέζι.

— Νά τί σου άφησε ο πατέρας, είπε. Το δέμα αυτό περιέχει τα πιστόλια του. 'Ιδού και το σελίνι. Θέλεις να διαβάσεις την διαθήκη για να βεβαιωθείς; — 'Οχι, αποκρίθηκε ο Άλλαν. Σέ πιστεύω.

Το σελίνι το έδωσε στον Τέμα όταν του έφερε το ποτό. Τα πιστόλια, όμως...

— 'Ο Άλλαν άνοιξε το δέμα με σεβασμό και για κάμποσες στιγμές έμεινε ακίνητος, με το βλέμμα προσκολλημένο στ' αγαπημένα όπλα του πατέρα του. 'Ο Τζάκ Βώγκαν, όταν ήταν νέος, έθεωρείτο ως ο καλύτερος σκοπευτής των Νοτίων Θαλασσών και ως ένας από τους τολμηρότερους τυχοδιώκτες. Είχαν άποψη θύλους, παράδοσης. 'Η ατυχία του όνομάς του είχαν άπλωθεί από την μιά άκρη του Ειρηνικού ως την άλλη. Είχε κατακτήσει δόξα και πλούτη, άμφοτεράς θύλακες έπιδιαιρέ, είχαν έξι θρόνους, είχαν συμετάσσει σε πολέμους Ιθαγενών, είχαν έξι θρόνους, είχαν άποψη θύλους, παράδοσης. Μία ημερία, όμως, άπορροδοκίτα, έρωτηθήκε μία πανέμορφη κοπέλα από την Βόρειο Αυστραλία. Την έκανε γυναίκα του και άμέσως άλλαξε ζωή. Άνδρασε τις καλύτερες φυτείες των νησιών φτιάει και μετεβλήθη σε πρότυπον οικογενειαρχού.

— Άναπόδως με πάθος την γυναίκα του και έδωπε το κάθισμα της στην ζωή με τα ίδια της μάτια. 'Ο Ντέννις, ο πρωτότοκος του, ήταν ο καινούργιος αυτός του. Στο πρόσωπο του Άλλαν, όμως, είχε ξανακατακλύσει ο παλινός Τζάκ Βώγκαν των ένδοξων ημερών. Μάταια, σαν φρόνιμος οικογενειαρχός, προσπάθησε να δαμάσει τον άτρίστο χαρακτήρα του μικρότερου γιου του.

Δεν θέλω να γίνης τυχοδιώκτης... αλήθεια τών νησιών, τού έλεγε. Θα σε κάνω έπισημόν... γιατί... θα σε στείλω να σπουδάσης στην Άγγλία.

— 'Ο Άλλαν, όμως, ένοιωσε την θάλασσα και τα νησιά να τον καλούν, διψούσε για περιπέτειες. Μία ήμερα έ- έσανισθήκε. 'Ο πατέρας του τον καταράσθηκε και από τότε, κάθε φορά που είχε τύχη να συναντηθούν, το χάσμα που τους χώριζε μεγάλωνε, γινόταν άβυσσος.

Και τώρα, καθώς ο Άλλαν χάζευε τα δυο περίστροφα, διερρωτά γιατί άρα έ ο πατέρας του είχαν άποψη στ' αυτόν τον άποκληρωμένο τ' αγαπημένα αυτά κειμήλια της παλιάς ζωής του!

— 'Η φωνή του Ντέννις τον άπέσπασε από τους συλλογισμούς του. — Καλημέρα, Εύα... Έλα μέσα να σου συστήσω τον νεότερο άδελφό μου, τον περιόητο Άλλαν Βώγκαν.

— 'Ο Άλλαν έχωσε άμέσως τα πιστόλια μέσα στις τσέπες του παντελονιού του και γύρισε μ' ένα χαμόγελο. — 'Α, ή εξαδέλφη από την Νέα Ζηλανδία... έκανε Μόλις όμως την άντίκρισε, έσπασε.

— 'Η μίς Εύα Κάρρολ άποτέλεσε πραγματική άπόλαυση της άρρώσεως. ήταν υπήλη και έαυθη, με μενεξεδένια μάτια, ρόδινα μάγουλα και πορφυρά γέλι.

— 'Ο Άλλαν υπερέβη, με κυμική σοφιστήρα. — 'Ηξερε να κατακτά τις καρδιές των γυναικών άνο κανείς άλλος στίς Νότιες Θαλάσσες.

— 'Η κοπέλα όμως που τον έκένταξε αήτη την στιγμή με τα μενεξεδένια μάτια της ήταν μνηστή του άδελφού του. — 'Ε, τόσο το χειρότερο γι' αυτόν!

— Έγω άκούεις να διηγούται τόσα για σάς, είπε ή Εύα Κάρρολ. Και δεν έδιάσασα λιγότερα... Το βλέμμα της τον έξήταζε με ψυχραιμία και περιέργεια.

— Σάτε σείς είσατε ο περίφημος Άλλαν Βώγκαν... — 'Η Εύα ήθελε, προφανώς, να πη ο διασώτης, διώρη- θασε ο Ντέννις.

— 'Ω, μίν έίσατε γέλιοι! Έκανε ή νέα. 'Ο Άλλαν Βώγκαν κινεί το ενδιαφέρον κάθε ανθρώπου με καρδιά... Γύρισε πάλι προς τών Άλλαν.

— Θέλω πολύ να μού διηγήσεις τις περιπέτειες σας, τις φοβερές έκτακτικες σας κατά των κανιβαλών τών Έβριδων και τις Νέες Γουινέας και πρό πάντως τ' άλλα καταρρωμάτια σας, αυτά που σκανδαλίζουν τους πολύ τιμίου ανθρώπους.

— Πρέπει να ξέρετε, άγαπητή εξαδέλφη, παρέτήρησε ο Άλλαν, ότι μ' έχουν κακολογήσει πολύ. Δεν πρέπει να πιστεύω κανείς ότι λένονται ή γράφονται για μένα. Λόγου χάριν, δεν έχω διαπράξει ούτε τους μισούς φόνους από όσους μού φορτώνουν στη συνείδηση. — Τότε θ' άκούσω την αλήθεια από το στόμα σας. Πάμε να περπατήσουμε στην άκρογιαλία. Είμαι θεσάια ότι ή συντροφία σας θα μού φανη έξαιρετικά εύχάριστη. 'Ο Ντέννις δεν έξερε να μιλά παρά μόνο για τις φυτείες και για τις τιμές της άγοράς στο Σίδνεϋ.

— 'Ο Άλλαν έβριζε μία ματιά στον άδελφό του. Και μ' ένδομητη εύχαιρίστη παρέτήρησε την άγανάκτηση που είχε ζωγραφισθή στο πρόσωπό του.

— Είμαι στη διάθεσή σας, άγαπητή εξαδέλφη, είπε. — Εύα!... έκανε με συγκρατημένο τόνο ο Ντέννις. — 'Ω! δεν θ' άργήσουμε πολύ, τών θεσάιασε ή νέα. — Άλλως τε, άν θυμούμαι καλά, σύ πρέπει νάγης σήμερα το πρωί κάποιαν επείγουσα δουλειά στίς άποθήκες.

Τράβηξαν προς μέρος της παραλίας, κουβεντιάζοντας και γελώντας και προτού περάση πολλή ώρα ήταν οι καλύτεροι φίλοι του κόσμου. 'Η Εύα τών άκουγε ένθουσιασμένη να διηγείται τις καταπληκτικές περιπέτειές του και έκείνος δεν έχορτανε να χάζιευε με το βλέμμα τ' ά γυροσ μάλλιά της, το γλυκό προσωπάκι της και το λυγρό κορμί της.

— Με συγχωρείς, εξαδέλφη, της είπε εαφνικά, άν σε κυττάω έτσι. Άλλά, έξερεις, είχα ξη μήνες να δώ λευκή γυναίκα.

— 'Η τελευταία, άν θυμούμαι καλά, ήταν ή σύζυγος του διοικητού της Σούδας, τού όπενθύμισε εκείνη πονηρά. Κάτι εδιάσασα σχετικά στίς έφημερίδες.

— 'Η αίσθηματική ψυχή της κυρίας φταίει, έδωλσεν ο Άλλαν. 'Ο άτυχος σύζυγος άναγκάσθηκε να παραιτηθή μετά το σκάνδαλο.

— 'Η Εύα σταμάτησε άπότομα. — Άλλαν, είπε, τώρα που είμαστε μόνοι θα ήθελα να σου πώ, ότι λυπούμαι πολύ που σε άπεκλήρωσε ο πατέρας σου, προς ώφέλός μου...

— Δεν θαρίσαι! Έκανε ο Άλλαν. Άλλως τε, άργά ή γρήγορα, θα ρευστοποιούσα το μεριδί μου και θαάνα τα λεφτά τού πόκερ.

— Έλσας. 'Η Εύα στεκόταν τώρα μπροστά του και τών έκένταζε μέσα στα μάτια. — 'Ο Άλλαν άπλωσε τα χέρια και την έπιασε απ' τούς ώμους. Για μία στιγμή έδίστασε. Κατόπιν την έσυρε στην άγκαλιά του. 'Η Εύα δεν έφερε την παρμηκή αντίταξη. Με θαεθαί άγαλλίασε τού προσέφερε τα γέλια της.

— Πότε σκοπεύεις να μας άπαλλάξης της παρουσίας σου; έρώτησε ένα πρωί ο Ντέννις, κυττάζοντας με μισό τών άδελφό του.

— Έπρωγυμνάζαν στην βεράντα, καθήμενοι ο ένας άπέναντι στον άλλον. 'Ο Άλλαν άποτελείεως χωρίς να διαισθί διόλου τών καφέ του.

— Δεν άποφάσισα ακόμη, άποκρίθηκε, τέλορ, χαμογελώντας.

— Πρέπει ο άποφασισμός τού ταχύτερον. Κατάλαξέ το, έπί τέλους, νι δεν σε θέλω μέσα στο σπίτι μου. — Σ' ένοχλεί τού ή παρουσία μου, Ντέννις;

— Μου είνε άνυπόφορο. Δεν έννοείς ν' άφήσης ούτε στιγμή ήσυχην την Εύα. Δεν έννοείς να ξεκολλήσης από κοντά της, την έχεις έξελονάσει με τις θλακάδες ιστορίας σου. Έξ αίτίας σου μού φέρεται ψυχρά, σχεδόν έχθρικά. Φύγε, λοιπόν, π' ανάβασέ σε, να συγχάσουμε!

Κατέβασε με δύναμη την γροθιά του επάνω στο τραπέζι. Το πρόσωπό του είχε γίνει κατακόκκινο.

— Άλλαν τών έκένταζε κάποις σαστισμένος. — Σάτε είσαι αλήθινά άπορρομένο μάζι της; έκανε. Μά την πίστι μου, δεν θα μπορούσα ποτέ να το φαντασθώ. Νόμικα ότι έπωθαλμούσε άπλως το μεριδί της.

— Άτιμε! έδρυχηθή ο Ντέννις. Ξέρω καλά τί έπίδωκες με την ύπουλη τακτική σου. Άν φαντάζεσαι όμως ότι θα σ' άφσω ποτέ να μού την πάρης, γελείσαι οίκτρα. Τί θα μπορούσες πρώτ' άπ όλα να της προσφέρεις, ο ά- λλως, τών άκούεις. Τίποτε. Θά την έκανες δυστυχισμένη. Θά την εξαβόλησες.

— Άγνοείς, καθώς φαίνεται, Ντέννις, ότι ή Εύα είνε ή μόνη γυναίκα που άγάπησα πραγματικά, παρέτήρησε άτάραχος ο Άλλαν.

— 'Ο άδελφός του σπώθηκε κάτωγρος από την δργή. — 'Ο φονιάς, ο λαθρέμπορος, ο γαρτοπαίκτης... έρω- τευμένος!... έκανε. Θάγης τρελλαθή χωρίς άλλο... Και σφιγγοντας τις γροθίες του έφυγε με μεγάλα θήματα.

Σάν έμεινε μόνος ο Άλλαν, δυσθιόχσε σέ σκέψεις. — Καλημέρα... Πώς συμβαίνει να είσαι μελαγχολικός σήμερα;

— 'Ηταν ο Γκράντ, ο έπιστάτης. 'Ο Άλλαν τών χαίρετης μ' ένα κούνημα τού κεφαλιού. 'Ο άλλος κάθησε άντίκρυ του.

— 'Ηταν μεγάλη άδικία να σ' άφήση έτσι ο γέρος... χωρίς ένα στέμμα γής...

— 'Ο Άλλαν δεν άπάντησε. 'Ο Γκράντ τού ήταν άνέκαθεν άντισπαθητικός. Ποτέ δεν είχε κατορθώσει να έννοηση πώς ο πατέρας του ήμπορούσε να έγη έμπιστοσύνη σ' αυτόν τον άνδρωνα.

— 'Ο Γκράντ έσκυψε προς το μέρος του. — Δεν μού πές, Άλλαν, έκανε. Σκέψθηκες ποτέ ότι άν πέβαινε ο Ντέννις όχι μόνο ή φυτεία, αλλά και ή χαριτωμένη μίς Κάρρολ θα περιήρχοντο σέ σένα;

— 'Ο Άλλαν τών κούταζε κατάματα. — Τί έννοείς; έρώτησε. — Χι... είσαι άνδρωνα ψήμνος στή ζωή. Άλλαν. Έλ- πίζω να καταλάβησες. Θά μπορούσα, άν ήθελες, ν' άνα- λάβω τί δουλειά για λογαριασμό σου.

— Φύγε, προτού θυμώσω, έκανε ο Άλλαν. Σκότωσα πολλούς άνθρώπους στή ζωή μου, Γκράντ, αλλά έρωμα- ρός δολοφόνος, σάν κι' εσένα, δεν ύπηρεία ποτέ... 'Ο Γκράντ σπώθηκε.

— Έού έξερεις, έκανε. Φοδούμα, πολύ, όι ως, ότι γρή- γορα θα μετανόησες για την άρνησί σου.

— Πάλι πίνεις ούίσκι! έπτε μ' έπιπληκτικό τόνο ή Εύα. Και μού είνε πάλι τί χειρότερη συνήθεια από τών να πίνη κανείς το πρωί δεν ύπόγει. — 'Ο Άλλαν έσώκωσε το κεφάλι του και για πρώτη φο- ρά την έκένταζε χωρίς να χαμογέλαση. — Εύα, είπε. Αύριο το πρωί φεύγω... 'Η νέα έσκυψε από πάνω του. Δεν φαινόταν διόλου τα- ραγμένη...

— Θάβω μαζί σου! έδήλωσε. — 'Ο Άλλαν έκούνησε το κεφάλι του. — Άβύονταν! 'Η θέσις σου είνε έδώ. Δέγ είσαι φτιαγ- μένη για την σκυλία ζωή τού άκέναν. 'Ο Ντέννις θά σου έξασφαλίση ζωή ήσυχη και εύτυχισμένη. — Τά μενεξεδένια μάτια τών ένκούταξαν γεμάτα κατά- πλιν.

— Άλλαν, δεν φαντάζομαι να μιλάς σοδαρά; — Άλλαν σπώθηκε. — 'Ησουν τρελλά να σκεφθώ έστω και για μία στιγμή, Εύα, ότι είνε δυνατόν να σε πάρω μαζί μου.

— Ώστε... ώστε με κοροϊβεις όλον αυτό τόν καιρό; έκανε ή Εύα και τα μάτια της δούρκωσαν. — 'Οχι, Εύα... Άλλά πρέπει να με καταλάβης...

— Δεν θέλω να καταλάβω τίποτε! ψιθύρισε εκείνη και έφυγε τρέχοντας.

Το μεσημέρι, όταν έπιστρέψε ο Ντέννις, ο Άλλαν τού άνεκοίνωσε την άπόφασή του. — 'Ηταν καιρός, έγγράλλισε ο άδελφός του.

— Προτού φύγω, όμως, θά σου δώσω μία συμβουλή. Άπαλλάξου τού ταχύτερον από τις ύπηρεσίες τού Γκράντ. Ξέρω καλά ότι έκλέβε τών πατέρα και πριν από λίγη ώρα μού έπρότεινε να σε δολοφονή για να σε κληρο- νομήσω. Φαντάζοταν ότι πληρώνω καλά τις έκδουλεύσεις αυτού τού είδους.

— Θά είσαι πωμίνος, άσφαλώς, είπε ψυχρά ο Ντέννις. — 'Οχι, Ντέννις! Είμαι πολύ νηφάλιος. Πρέπει να διώ- χης τών Γκράντ!...

Αυτό είνε δική μου ύπόθεσις. 'Ο Γκράντ μού είνε χρήσιμος και έξέρω ότι είνε πιστός. — 'Ο Άλλαν έσώκωσε τούς ώμους.

— 'Εκείνο τού άπόγευμα ο Γκράντ και ο Φρήν, ο πρώτος άποθός τού έπιστάτου, συναντιόσαν χαμηλόφωνα πίσω από την μεγάλη άποθήκη.

— Μόλις άπογυμνώσασα τών άδελφός μου, θά πετάξω τού πιστόλι στην βεράντα, έλεγε ο Γκράντ. 'Ο Άλλαν μηχανικά θά τού μαζέυη από γάμο. Και οι δύο θά όρκιστοίμε ότι αυτός τών σκότωσε. Με το παρελθόν που έχει δεν θά γλυτώση την κρεμάλα. Το κορίτσι δεν θά θέλγη φυσικά να μείνη μόνο έδώ. Κατά πάσαν πιθανό- τητά θά έπιστρέψη στή Νέα Ζηλανδία, άναβήτοντας σέ μάς την φροντίδα να της δώσουμε τις φυτείες. Και...

Καταθέβαινε τότε τί θά γίνη... Έχει ψωμί στή ή δου- λεία. Φρήν... — Μείνε ήσυχος, μουμούρισε ο Φρήν μ' ένα άπαισιο χαμόγελο.

— 'Ο ήλιος πλησιάζει προς την δύση του. Άκουμπισμένος στά κάγκελα της βεράντας, ο Άλλαν έκάπνιζε. Πάρα πέρα, καθήμενοι κοντά στο τραπέζι, ο Ντέννις και ή Εύα συνμιλούσαν.

— 'Ο Άλλαν σαλπάρει αύριο, το πρωί, είπε έκείνος. Έγω ήδη είδοποιήσα τών έρασπόστολο τού Χάλλαμ Κούδ. Έλπιζω να θάρηκεται έδώ προς το μεσημέρι, όποτε μπο- ρεί να γίνη και ή νύμφη.

— Εκεί, άκοιμήθηκε ή νέα. — Είμαι πολύ εύχαριστήμενος που φεύγει ο Άλλαν. 'Όπου και άν έφανισθή, ή παρουσία του προκαλεί πάν- τως άναστάσεις. Ποτέ, σ' όλη τη ζωή του, δεν συμπε- ρέφθηκε σοδαρά, έστω και μία μόνο στιγμή. Έλπιζω να διειστώσως την αλήθεια.

— Να!... άποκρίθηκε θλιμμένα ή Εύα. — Καταρροσά έδωσα τών άδελφού με φόνους μαζί για τού Σι- δνεϋ, όπου θά περάσουμε τών μήνα τού μελήτος. Έγω να κάνω ώρισμένες άγορές μηχανιμά- των εκεί...

Βήματα άκούσθηκαν εκείνη την στιγμή και ή Εύα στρέφοντας το κεφάλι είδε τών Γκράντ.

— Θά ήθελα να μιλήσω μαζί σας, μίς Κάρρολ, της είπε. Ο έπιστάτης, να σας παρουσιάσω μερικούς έκκο- μείς λογαριασμούς. Κάς μου τή γάρι να έλθετε για μερικά λεπτά μέσα στο γραφείο...

— 'Η Εύα σπώθηκε άμέσως και τών άκόλουθησε στο έσωτερικό τού σπι- τίου. 'Ο Ντέννις ένιωσε το ποτήρι του και έβριζε μία ματιά στον Άλλαν, ο όποιος δεν είχε κινήση από την θέσις του. — 'Ε, άφού έπρόκειτο να φύγη την έπομένη, ήμπορούσε να φανη κάπως έπιεκτικότερος μαζί του — έσκέφθηκε.

— Δεν έρχεσαι να πής ένα ρού- σκυ, τού έφώνασε. — 'Ο Άλλαν, στράφηκε άργά προς τών άδελφό του. Την ίδια στιγμή έ- ναν πυροβόλο μισ άπτήνησε.

— 'Ο Ντέννις άνδρωνα σπασιστικά τού σώμα του και σφισσέθηκε γάμο, κάτι έπεσε στά πόδια τού Άλλαν. Έσκυψε και τού πήρε. 'Ηταν ένα πέ- ριστροφο.

— 'Ο Γκράντ και ή Εύα ώρμησαν έξω.

— Τί συνέβη; έρώτησε ή νέα και θλέποντας τού περίστροφο στή χέρι τού Άλλαν έγνώτισε.

— Τών έκόνησε ή έφώνασε ο Γκράντ. Το πρωί μού είχε προτείνε ν' αναλάβω έγώ τών φόνου... Δεν δέ- γνομαι, βέβαια, και τώρα σκότωσε ο ίδιος, με τού γέι τών άδελφού του. Πρέπει να είδοποιήσουμε άμέσως τών άουκιπτη...

— Ώ, θέ μού! ψιθύρισε πινιτά ή Εύα. Τί έκανε, Άλλαν! — Μία σκληρή λάμψη έφώτιζε τά μάτια τού Άλλαν.

— Κάποιος πυροβόλησε μέσα από τούς θάμνους. Κι' έγω την έντύπωσα ότι πρέπει να έξερς ποιος είνε αυτός ο κάποιος, Γκράντ. Μετά τών φόνου, έβριζε το πιστόλι στή βεράντα, στά πόδια μου.

Αυτό θά τά πής στους δικαστάς σου, έσκόρκασε ο Γκράντ.

Μ' ένα πηδημα ο Άλλαν θρέθηκε επάνω του. Τά δαχτύλα τού περιέβα- σαν σάν αταλάνες κλοιάς τών λαί- μω τού έπιστάτου.

— Εμπρός, γόνγορα! Όμολόγησε την αλήθεια, άν δεν θέλγης να σε πνίξω αυτή την στιγμή.

Γά μάτια τού έπιστάτου είχαν ξεπεταχτή από τις κόγ- γες τούς.

— Άρησέ με, φονιά! ούλολασε. — Ώ! Θέέ μου, ζή! έφώνασε εαφνικά ή Εύα. — Πράγματι, τού σώμα τού Ντέννις είχε κινήθ έλαφρά.

— Άλλαν άφψε άμέσως τών έπιστάτη και γονάτισε πλάι στον άδελφό του. — Τό τραύμα δεν είνε σοδαρό, είπε σέ λίγο. 'Η σφαίρα σφηνώθηκε στον άριστερό ώμο.

— Ζή!... Έκανε πανικόβλητος ο Γκράντ. — 'Ο Ντέννις άνοείε στα μάτια του.

— Ντέννις, πές ότι δεν σε πυροβόλησα έγώ! τών Ικε- τευσε ο Άλλαν.

— 'Ο Ντέννις, θλέποντάς τών έκανε έναν άγριο μορφοσμό. — 'Οχι... Δεν πυροβόλησες σύ... μούγκρισε. Σ' ύ βίως έβάλας να σε σκοτώσουν... Φύγε... Σέ μισώ... Σέ μισούσα ανέκαθεν... 'Ηξερα... έννοιωθα ότι ήσουν ο εύνοούμενος τού πατέρα. Δεν έλεγε τίποτε... Όλοι όμως έξεραιε ότι σ' άβήη της καρδιάς τού έσένα άγαπούσε... Διερρωτάμ άμως τί θά σκεπτόταν τώρα άν ζούσε... Φύγε, φονιά!

— 'Ο εύνοούμενος τού πατέρα; ψιθύρισε ο Άλλαν. Εί- σαι τρελλός, Ντέννις... Σπώθηκε άργά. Οι Ιθαγενείς ύπηρετεί είχαν σχημα- τίσει κύκλο όλόνυρα και έκένταξαν τρομαγμένοι...

— Πές να μεταφέρουν τών κύριο σου στο κρεβάτι του, Τέμα, διέταξε ο Άλλαν, και φρόντισε να είδοποιήθ ο γιατρός. Σ' το χέρι του κρατούσε άκομή τού περίστροφο. Ξαφνικά γούισε προς τών Γκράντ.

— Σού δίνα διορία πέντε δευτερολέπτων για να πής ποιος πυροβόλησε! έδρυχηθή. Άν δεν άπάντησης, θά σε σκοτώσω σάν λυσσασμένο σκυλί.

— 'Ο Γκράντ κατάλαξε ότι άν δεν όμολογούσε, ήταν χα- μένος. Το πρόσωπό του έγινε σταχτί. Ύγραναν τά χείλη του.

— 'Ο Φρήν! είπε. — Και ποιος τών έβάλε να πυροβολήση; — Δεν έξέρω... 'Η κίνηση τού περιστρόφου άνυψώθηκε έλαφρά. — Έγώ... μουρμούρισε ο έπιστάτης.

— 'Ο Άλλαν πέταξε τού όπλο μακριά, μέσα στους θά- μνους. — Και τώρα ο άδελφός μου άς κίνη καλά μαζί σου, είπε και άπομακρύνθηκε με μεγάλα θήματα.

Μέσα στην καμπίνα τ' ου, στο «Γεράκι», ο Άλλαν έμει- νε άρες πολλές θυσιόθηκε σέ σκέψεις, κρατώντας τά δυο πιστόλια τού πατέρα του. Σ' το πλάι τού στεκόταν ή Εύα. Από τού άνοιχτό παράθυρο, φαίνονταν ένα κομμά- τι θαλάσσης, όπου φωσφορίζε ή ράχη ενός καρχαρία. 'Ο Άλλαν σκόπευσε με τού ένα από τά δυο πιστόλια και πι- σωσε τή σκανδάλη. Άλλά τού πιστόλι δεν έβερυροσκορ- ρησε.

— Περύγο! έκανε ο Άλλαν. 'Ο γέρος δεν συνήθισε να γεμίζει τά περιστρόφα τού με σφαίρα φυσήγνια. Άβείσσε στην παλαμή του τα θορελάκια των δυο πε- ριστρώων.

— Άντι σφαίρας κάθε φυσιγγιο περιείχε ένα σφιχτοκό- πλωμένο κομμάτι χαρτί. Και τα καθένα απ' αυτά τα χο- ρτιά ήσαν ένα χαρτονόμιομα τών χιλίων λιρών της Ιρα- πέλξης της Άγγλίας.

Τό βλέμμα τού Άλλαν στράφηκε προς τού νησί. — Και όμως, γέρο Τζάκ, είπε, με φωνή πού έτρεμε έ- λαφρά, ήξερες ότι ήηρήξαν έννιά πθανότητες στίς δεκά να χάσω αυτά τά λεφτά στο πόκερ.

— 'Ο Ντέννις είχε έλκτο, ψεύδισε ή Εύα. Έσένα ά- γαπούσε...

Προτού περάσει πολλή ώρα ήταν οι καλύτεροι φίλοι του κόσμου.

— Τά ρέστα μου!... είπε με θαρεία φωνή ο Μπάτ Μάκ Κάλλω. — Τά θλέπω!... έδήλωσε με τού ήρεμο χαμόγελό του ο Άλλαν Βώγκαν. Πόσα είνε : — Τριαντατέσσαρες λίρες...

— Όρίστε... — Όλη ή πελατεία της Λέσχης τού Άντερ Μπέϋ, τού έρωμερώτερου λιμανιού τών Καρολίνων, είχε μαζευτή γύρω από τού τραπέζι και παρακολουθούσε με άγωνία τού παιγνίδι.

Μία λάμψη θριάμβου φώτιζε τώρα τά μάτια τού Μάκ Κάλλω. — Καρρέ τού φανή! είπε.

— Καρρέ της ντάισα! μουρμούρισε ο Άλλαν Βώγκαν, άπλώνοντας τά χέρια τού. Λυπούμαι πολύ, Μπάτ... Μία θαλασμία έράθυσε από τά χείλη τού Μάκ Κάλλω. Οι φίλοι τού Βώγκαν έσπασαν σέ γέλια.

— Άκούη και στο πόκερ ή γυναίκες τών άγαπών, πα- ρετήρησε κάποιος. — Εκείνη άκριβώς την στιγμήν ο καπετάν Μάιλε Τράν- κανον περάσε το κατόβη της χαμηλοτάβανης, κακοφω- τιωμένη αίθουσής. 'Η άπονηκτική ατμόσφαιρα τών έκα- νε να κοιτασπείρη για ένα ή δύο δευτερόλεπτα. Κατόπιν έλπετον τών Βώγκαν, προχώρησε προς τού τραπέζι, καιρετόντας και παραμυθίζοντας γνωστούς και φίλους.

— Γειά σου, Άλλαν... Πότε έθδασες; — Δεν είνε μισή ώρα... Δεν μού λές; είχες νέα από τών πατέρα σου αυτόν τών τελευταίο καιρό;

— Άκού έδώ έρώτησι! Ξέρεις πολύ καλά ότι έγω δι- ακώμει κάθε σέχνη με τών γέρο. Δεν θέλει να με δη... Τί συμβαίνει, Μάκ; Μήπως έμυσσε ότι άλλαξε γνώμη και ζητεί να επανασέρη κοντά τών άσωνό υίο;

— Όχι... 'Ο πατέρας σου πέθανε πρό τών τριών μη- νών, άποκρίθηκε άπλά ο Μάιλε. Τό έμυσσε στή Σούδα. — Άπόλυτη ήσυχία άπλώθηκε άμέσως γύρω από τού τρα- πέζι. Τό χαμόγελο έσβυσε στά γέλια τού Άλλαν. Μία περίεργη θλιμμένη έκφρασις έκίκασε για μία στιγμή τά όρνια, ήλιοκαμμένα χαρακτηριστικά του.

— Κάποιος διέκοψε τέλος την σιωπή, προσπαθώντας να δώση εύθιμο τόνο στή φωνή του. — 'Ε, τί να γίνη, Άλλαν! Αυτά έχει ο κόσμος!... 'Ο θάνατος τού γέρου είνε, άλλως τε, πραγματικό καλίο για σένα. Κληρονόμεις τή μισή περιουσία τού... τις καλ- λύτερες στίς φίλτζι. Τό άλλο μερτικό θά περιέλθη ύποβέτω, στον φιλόδοργο άδελφό σου, τó καλό παιδί της οικογενείας...

— Τό φαντάζομαι, έκανε ο Βώγκαν. Άρκετά χρόνια πώτες με τών ίδρωτα τού τις φυτείες τού γέρου. — Άγώρθασε τού πανύψηλο σώμα του και κούταξε χαμο- γελάοντας ολόγυρο.

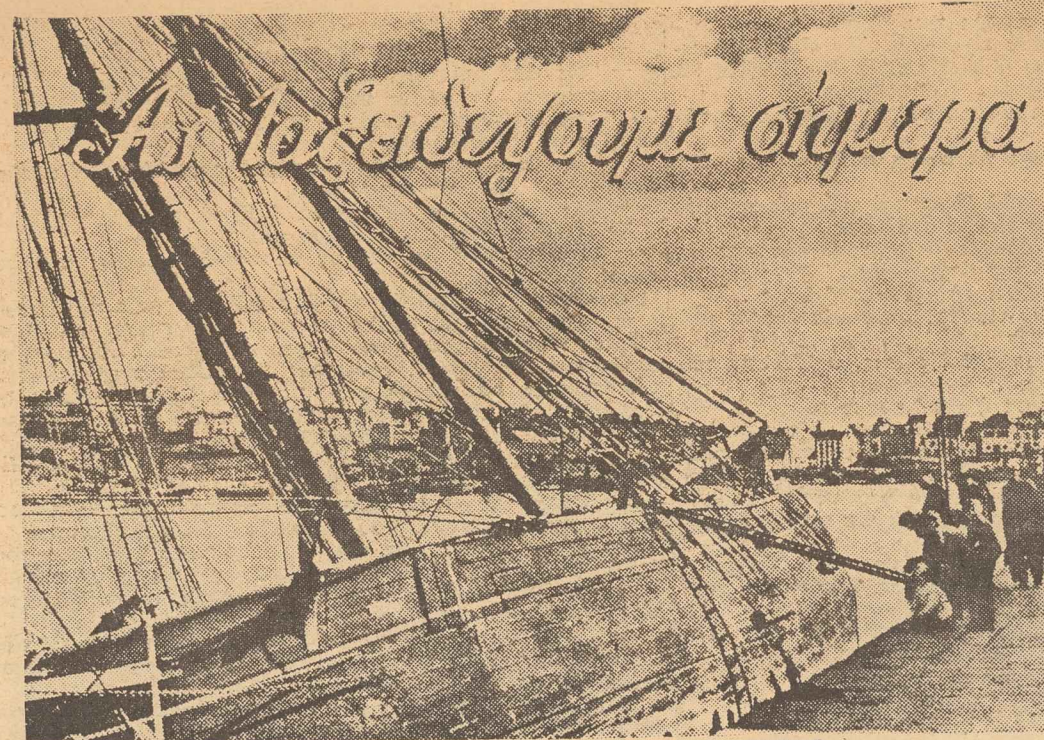
— Σας άφνω γειά, παιδιά, είπε. Πρέπει να σαλπάρω άμέσως. Βγήκε από την Λέσχη και τράβηξε προς την άποθήρα όπου ήταν πλειοσιμμένη ή σκούνα του, τού «Γεράκι».

Στή Λέσχη τού παιγνίδι δεν άργησε να ασ'αργισή.

— Τρεις έβδομάδες άργότερα ο Ντέννις Βώγκαν, θλέπον- τας την σκούνα τού νεότερου άδελφού του να μπαίνει με φουσκωμένα τά πανιά στο λιμάνι της νήσου Μόρρες, σταμάτησε άπότομα στο κατόβη της μικρής επαύλης, από την οποία έβγαине εκείνη την στιγμή, μετά τού πρωί- νου τού, φρέσκο, ψιλάς, με λεπτά γέλι, τού πρώι- μω λιλιά και σκληρά γκριζά μάτια. Το πρόσωπό του εξέ- φρασε άμέσως ζωρή δυσσέρεσκεια.

— 'Ο Γκράντ, ο έπιστάτης τών φονιών, γέλασε σιωπηλά. — Τό «Γεράκι», άν δεν άπατάμαι, είπε. — Νά, τού «Γεράκι», έκανε ψυχρά ο Ντέννις. Θά μετα- βώ άμέσως στην άποθήρα να προυπαντήσω τών προκοι- μένο άδελφό μου. Μη πής τίποτε σχετικό με τών Μπλάκ, στή μίς Κάρρολ ή στους δικούς της.

— 'Ο Γκράντ έσώκωσε τούς ώμους. 'Ηταν σαραντάρης, με μελαύο πρόσωπο και μαύρα πονηρά μάτια.

ΕΡΟΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ, οι Βρεταννοί έχουν δ-
λοι στα μάτια τους το αίνιματικό και κά-
πως άπληστο βλέμμα που δίνει στους θα-
λασσινούς το αδιάκογο εαγγάντεμα του πε-
λάγους.

Όπουδήποτε και αν πάτε στη Βρετάννη,
σας είνε τελείως αδύνατον να ξεχάσετε
την θάλασσα ή να ξεφύγετε από την πα-
ρουσία των ναυτικών. Γιατί η Βρετάννη εί-
νε πρωτίστως χώρα ναυτική, φυτώριο και
βασιλιά θαλασσοπόρων. Το λέει άλλως τε,
και το αρχικό της όνομα που είνε «Αρμορί-
κη», δηλαδή «Χώρα της Θάλασσας».

Ο ώκεανός έχει αφήσει την σφραγίδα
του θαθεία αποτυπωμένη στη Βρετάννη.
Και έχει διαπλάσει τον χαρακτήρα των κατοίκων της, ακόμη και αυ-
τών που ζουν μακριά από την θάλασσα, γιατί υπάρχουν χιλιάδες
Βρεταννών ναυτικών που τα σπίτια τους βρίσκονται σε απόσταση δε-
κάδων γιλιόμετρων από τις θραυτικές ακτές στο εσωτερικό της χώ-
ρας.

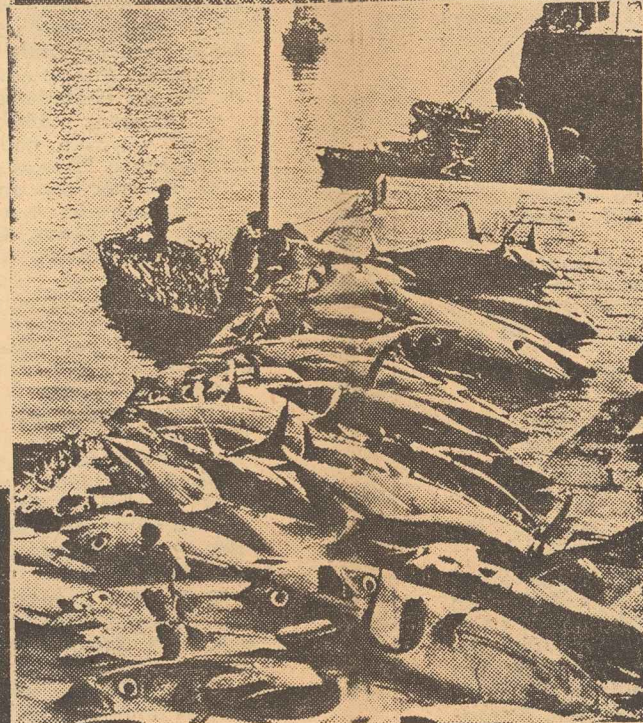
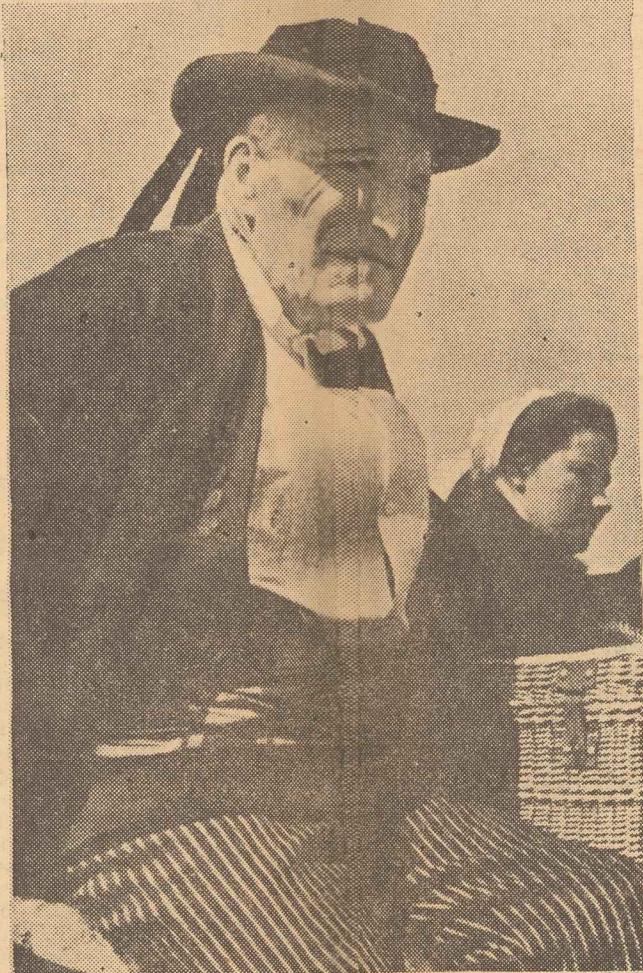
Η θάλασσα άσκει μιάν ακαταμάχητη γοητεία στην ψυχή του Βρε-
ταννού. Ερωτοτροπεί μαζί του σαν άκαρδη ερωμένη και όχι με την
τρισερότητα μιας άφωτισμένης συζύγου. Τον αναγκάζει να της πα-
ραδοθή όλοτετα. Κάποτε-κάποτε μοιράζεται τα πλούτη της μαζί του,
τις περισσότερες, όμως, φορές απαιτεί την θυσία της ζωής του. Ο
Βρεταννός ναυτικός δεν μοιάζει με τον Έλληνα, ο οποίος θεωρεί τον
έναντι του κύριο των κυμάτων. Τα παιδιά της Αρμορίκης φοβούνται
τη θάλασσα εν τούτοις είνε ανίχυρα ν' αντισταθούν στη γοητεία της.

Καθ' όλο το μήκος των ακτών της Βρετάννης, από το δρος του Ά-
γιου Μιχαήλ με το περίφημο μοναστήρι του ως την έκβολή του Λη-
γυρος, υπάρχουν απείραρτοι όρμοι και κόλποι που εισδύουν θαθεία
και ύπουλα μέσα στην καρδιά της χώρας, όπως ακριβώς η θάλασσα
έχει εισδύση μέσα στην καρδιά των κατοίκων της. Σ' όλους αυτούς
τους κόλπους υπάρχουν μικρά λιμάνια: το Ντρίναν, το Σαιν-Μαριέ,
το Τρεγκιέ, το Λανγιόν, το Μορλαί, το Λαντεσόν, το Κιμπέρ, η Βαν, ο
που ανακαλύπτετε πλάι όλων των τύπων και των εποχών: αλιευτικά,
φορτηγά, ρυμουλκά, ιστιοφόρα και ατμόπλοια, σκούνες και γολέτες.
Εν αντιθέσει προς αυτούς τους γαλήνιους όρμους, δόλυνται στη Βρε-
ταννη ύψωνονται οι απόκρημνοι βράχοι των ακρωτηρίων της και τ'
απροσπέλαστα νησιά της που επιδεικνύουν ανέρωχα την άγρια ομορ-
φία τους: Ουεσσάν, Σέν, Γκρουά, Μπέλ-Ίλ, Μολέν, Γκλεάν: κομμάτια
άγονης γής που τα δένουν διάδοκα τα κύματα και ο άνεμος του
Ατλαντικού.

Αν έβλεπε ρυοκίνδυνο, επιδιέσθητε στο θαποράκι που συνδέει
τον όρμο της Ωντιέρν με τη νήσο Σέν, μιάν θραυτική έκταση, επάνω
στην οποία έχουν προσκολληθή σαν γαπαθία μερικές οικογένειες
ψαράδων. Καθώς θα διασχίζετε τ' αφρισμένα ρεύματα του Ακρωτη-
ρίου του Ράξ, του φοβερού «ακρωτηρίου του ολέθρου», είνε αδύνατον
να μη ψιθυρίσετε με δέος, όπως ο Βρεταννός ναυτικός: «Προστάτευσέ
με, Κύριε! Η θάρκα μου είνε τόσο μικρή και η θάλασσα τόσο μεγα-
λή!» Και να μη σταυροκοπήσετε όταν το θαποράκι θα περάσει έμ-
πρός από τον δωμά της Παναγίας της Καλοτάξις, που είνε γτισμέ-
νος επάνω στα κατώφλια.

Χαρακτηριστικά δσο και οι όρμοι, τα δειλά ποτάμια και οι θρα-
υτικές ακτές της Βρετάννης, είνε και τα χωριουδάκια της, γτισμένα
από γρανίτη, ανάμεσα στους γαυλούς λόφους της ή στο βάθος των
κόλπων της ή, όπως στο Φινιστέρ, την δυτικότερη περιοχή της Βρε-
τάνης, στις κορυφές του βράχου, έκτεθειμένα σ' όλους τους ανέμους.

Όπουδήποτε και αν πάτε στην Βρετάννη, θα συναντήσετε νέους που
φορούν την στολή του Γαλλικού Πολεμικού Ναυτικού, γιατί η ακτές

αυτές υπήρξαν ανέκαθεν μιάν ανεξάντλητη πηγή παλληκαριών για τὰ
γαλλικά καράβια. Στα τρώγαν και στα λεωφορεία, στους δρόμους των
πόλεων και στα έξοχικά μονοπάτια, παντού θα δίτε το μπερέ με την
κόκκινη φουντίτσα.

Δεν υπάρχει ούτε μιάν οικογένεια από το Σαιν-Μολύ ως το Σαιν
Ναζαίρ που να μην έχη κάποιο άρρεν μέλος της στις τάξεις του Πο-
λεμικού Ναυτικού.

Η καρδιά που ρυθμίζει την ναυτική κίνηση της Βρετάννης είνε η
Βρέστη, ένα από τα καλύτερα και μεγαλύτερα φυσικά λιμάνια της
Ευρώπης, το όρητήριο του Γαλλικού Στόλου. Το Ατλαντικό. Η
Βρέστη δεν έχει αλλάξει διόλου από την εποχή που την περιέγραψαν
ο Πιέρ Λοτί στο νοσταλγικό μυθιστόρημά του «Ο άδελφός μου Υέ». Παρά
τις ναυτικές ταβέρνες, διατηρεί πάντοτε τον κάπως μελαγχο-
λικό χαρακτήρα της έχει τα ίδια πάντοτε γκρίζα σπίτια με την πέν-
θυμη πρόσφυ και εξακολουθεί να υφίσταται τις περισσότερες ημέρες
του χρόνου την μονότονη, καταθλιπτική ερώλη που περιβάλλει σαν ύ-
γρες πέπλος τις γαλυδίνες μονάδες του Γαλλικού Ναυτικού και τις
ψυχές των πληρωμάτων τους.

Η Βρετάννη μπορεί να καυχήθι ότι υπήρξε πατρίδα των μεγαλυ-
τέρων Γάλλων θαλασσοπόρων και εξερευνητών. Στο Σαιν Μελύ γεν-
νήθηκε ο Ζάκ Καρτιέ, ο πρώτος άσκοικος του Καναδά· ο Ντυγκέ-Τρου-
έν που εξερεύνησε τις ακτές της Βραζιλίας· ο Ροβέρτος Σιζουφ που
έσπασε πρώτος τη γαλλική σημαία στη Μαδαγασκάρη, όλοι αυτοί οι
θρυλικοί κουσάρροι του 16ου, του 17ου και του 18ου αιώνας, οι οποίοι
αγωνίσθηκαν τόσον ήρωικά για ν' αποσπασούν την θαλασσοκρατορία
από τους Άγγλους. Στην προκειμια του Μορλαί υπάρχει το ανάμνη-
μα ενός άλλου «γερακιού των θαλασσών», του περιφημού Σάλ. Κορ-
νίκ, ο οποίος επί δλοκληρες δεκαετίες κυριάρχησε στον Ατλαντικό.

Το μέγεθος είνε η κυριώτερη άσολία των Βρεταννών ναυτικών,
είνε η έθνική ιδιομηνία των. Όπως κάθε χρόνο οι Έλληνες σφουγ-
γαράδες σπάρουν για τις ακτές της Αφρικής, έτσι και οι Βρεταν-
νοι, κάθε Άπρίλιο, εγκαταλείπουν τα λιμάνια της πατρίδας των και
τραβούν για την Νέα Γη. Έκει μένουν ως τις άρχές του Φεβρουάριου,
μέσα στις όμιχλες και τις θύελλες του Βορείου Ατλαντικού, απο-
σπώντας με κίνδυνο της ζωής τους από την θάλασσα τον πλούτο της
αλιείας.

Όπως κάθε ναυτικός λαός, οι Βρεταννοί είνε άνθρωποι θεοφοβού-
μενοι, προσπλημμένοι στην θρησκεία των προγόνων τους.
Η θρησκευτική ταέτες είνε η μοναδική γιορτή που γνωρίζει ο
λαός της Βρετάννης. Η περίφημη «συγγνώμη» της Βρετάννης, που
δίνουν άσφορη σε όλονόκτια γλέντια και σε πανηγύρια, έχουν ούσι-
αστικά χαρακτήρα θρησκευτικό. Στα πανηγύρια αυτά μπορείτε να
θυμιάσετε την άπιστευτη ποικιλία των τοπικών ένδυμασιών της Βρε-
τάννης. Κάθε χωριό έχει την δική του φορεσιά.

Μετά την Παναγία, η δημοφιλέστερα άγια της Βρετάννης είνε η
Άγια Άννα. Σύμφωνα με μιάν παλιά παράδοση, η μητέρα της Θεοτό-
κου κατήγετο από την Βρετάννη. Άγνωνιστον πώς βρέθηκε στην Πα-
λαιστίνη, όπου παντρεύθηκε τον Άγιο Ιωακείμ και έφερε στον κό-
σμο την μελλούσα μητέρα του Κυρίου! Μετά τον θάνατο του συζύ-
γου της επέστρεψε στη Βρετάννη και αποβιβάσθηκε στον κόλπο του
Ντουασνέ, όπου εγείρεται σήμερα η περίφημη εκκλησία της Ά-
γίας Άννης, στην οποία προσέρχονται κάθε χρόνο χιλιάδες προσκυ-
νητών.

Μαζί με την θρησκεία, όμως, είνε θαθεία ριζωμένα στην ψυχή του
Βρεταννού ναυτικού διάφορα υπολειμμένα παλιών δισεκατομμυρίων.
Φοβάται τα κακόβουλα πνεύματα και ιδιαίτερος τον Μπόσν, τον δαι-
μόνα που σιχτεί τα δάγνια και ανατρέπει τις βάρκες. Σε ώριμνη
περιοχή οι κάτοικοι εξακολουθούν να πιστεύουν αλλόνητα στην ύπαρ-
ξη του Άνκο, ο οποίος εμφανίζεται συνήθως την νύχτα στους στρα-
τοκόπους, άλλοτε υπό μορφή άσπρομαλλη γέροντος με κόκκινα μάτια
και άλλοτε υπό μορφή σκελετού.

